

Szarvas és környéke számos lehetőséget kínál a kerékpártúrázók számára. Ajánlott túraútvonalaink végighaladva közelebről is megismerkedhetnek a Hármaskörös környékének élővilágával és körbekereshetik a Szarvas város képét alapvetően meghatározó Szarvas-Békésszentandrási Holt-Körös, mely 29,2 kilométeres hosszával hazánk ötödik legnagyobb állóvíze.

I. Útvonal

kb. 16 km

Körös-völgyi Látogatóközpont – Szarvasi Arborétum – Duzzasztó – Békésszentandrási – Körös-völgyi Látogatóközpont (16 km – 1,5-2 óra)

Az Anna-ligetből indulva hamarosan elérjük az 1836-os Anna-ligeti kanyarulat átvágást, majd az Arborétumot magunk mögött hagyva a mezőtúri komphoz vezető úton kijutunk a Hármaskörös hullámteréhez. Itt a töltésen balra indulunk tovább. Bal kéz felől látjuk a Iskola-földi halastavakat, majd hamarosan megérkezünk az 1942-ben elkészült Békésszentandrási Duzzasztóhoz. Továbbhaladva a gáton bal kéz felől láthatjuk a műemlék jellegű, belvízvédelmi gőz-szivattyútelepet. Békésszentandrási egy alvógáton legurulva a Síratói-holtág mentén érünk be. Rákanyarodunk a főúttal párhuzamos Hunyadi utcára, majd rátérünk a kerékpárútra, s újból keresztezzük a Szarvas-Békésszentandrási holtágat. A parton álló nyaralók mellett érdemes egy pillantást vetni a szőnyegszövő üzem romantikus stílusú épületére, melyben a világhírű, kézi csomózású szőnyegek készülnek. Szarvasra a 44-es főút mellett, a Körös-völgyi Kerékpárúton jutunk vissza.

II. Útvonal

kb. 23 km

Körös-völgyi Látogatóközpont – Szarvasi Arborétum – Szivornyák – Halásztelki tanösvény – Aranyosi- és Borza-holtág – Szarvas – Körös-völgyi Látogatóközpont (23 km – 2,5 óra)

Az Arborétum után a töltésre felérve jobbra fordulunk. A leburkolt töltés szakaszon egy gátórházhoz jutunk. Itt találhatóak a holtágat tápláló ún. szivornyák, melyeken keresztül a vízszint különbség kihasználásával lehet a duzzasztott folyóból a holtágba vizet juttatni. A balra ívelő töltésen kerékpározva a vasúti hid előtt elérjük a Halásztelki Tanösvény nyitó tábláját. A tanösvény tíz információs táblán keresztül mutatja be az egykori ártéri táj történetét és a mai hullámtér élővilágát. A közel 3,5 km hosszú, változatos útvonal önállóan vagy túravezetés igénybevételével látogatható. A tanösvény megtekintése után az árvízvédelmi töltésen továbbhaladva, a halászlaki (korábbi nevén Halásztelek) megállónál keresztezzük a Szarvas Mezőtúrral összekötő vasútvonalat. Innen 2 km-re a folyó hullámtérében található a Hármaskörös két különösen szép, ún. „szentély”-típusú holtága, az Aranyosi- és a Borza-holtág. Ha kedvünk tartja, biciklizzünk egy kicsit a holtág mentén. A töltésről megcsodálhatjuk a fára felkúszó vadszőlő alkotta fátöl-társulást. A visszaúton a mentett oldali Nagyfoki-holtág mellett, a nyaralók mögötti földúton elhaladva jutunk ki a Szarvasra vezető műútra.

III. Útvonal

kb. 31 km

Körös-völgyi Látogatóközpont – Bikazugi major – Szarvas – Történelmi Emlékút – Halásztelki tanösvény – Aranyosi- és Borza-holtág – Tessedik tanya – Körös-völgyi Látogatóközpont (31 km – 3,5 óra)

Az Anna-ligetből balra indulunk, utunk egy darabon a holtág partján vezet. Egy-egy horgásznyiladékról a vízre tekintve tavirózsákat pillanthatunk meg. Mintegy 3 kilométert megtéve elérjük a Bikazugi major, az 1927-ben épített tangazdaság tájképi jelentőségű épületegyüttesével. Innen 1,5 km-t haladva a Kákafoki-hidhoz érünk, ahol a kenderáztatónál balra fordulva, a szentesi úttal párhuzamosan, a körtöltés egyik szakaszán tekerünk vissza Szarvasra. Balra tekintve az egykori szalagtelepülés, Mótyó épületeit láthatjuk, jobbról pedig egy régi, haranglábas tanyasi iskola épületét pillantjuk meg. A városba a Petőfi úton érünk vissza, elhaladunk a Vízi Színház mellett, majd az Evangélikus Ótemplomot elhagyva, a Vasút utca – Zalka Máté utca – Strand utca útvonalon közelítjük meg a Történelmi Emlékutat. Az 100 méter hosszú emlékút történelmünk meghatározó sorsfordulóit fából készített emlékoszlopokkal jeleníti meg. Kerékpárral az emlékút melletti aszfaltozott úton juthatunk a Történelmi Magyarország Középet jelölő emlékműig. Innen tovább a Holt-Körös melletti gáton haladunk, míg el nem érjük a Hármaskörös árvízvédelmi töltését. A Halásztelki tanösvényről illetve az Aranyosi- és Borza-holtágokról a II. útvonal leírásánál olvashat. Szarvasra visszaérve, kanyarodunk el a Benka Gyula utcára. A temető mellett elhaladva, a Vajda Péter utca legvégén érdemes megnézni a város szélén álló, romos állapotban is szép Tessedik-tanyát, mely 1760-ban épült, barokk jelleggel. Az épületben működött egykor Tessedik Sámuel gazdasági iskolája, melyhez egy 3,5 hektár nagyságú gyakorlókert is tartozott.

IV. Útvonal

kb. 18 km

Körös-völgyi Látogatóközpont – Bikazugi major – Furugy – Békésszentandrási – Körös-völgyi Látogatóközpont (18 km – 2 óra)

Az út eleje, a Kákafoki-hidig megegyezik a III. útvonallal. A hídánál jobbra fordulunk a Szentesi úton. Hamarosan elérünk egy elágazást ahol jobbra kanyarodunk, s burkolt mellékúton 2 km-t megtéve elérjük Furugyot. Az ősi halásztelepülés az egykori folyó partján egy hordalékhátan épült. A falu sajátos szerkezetű, mivel három párhuzamos utcája, egymástól több száz méterre található. Az utcák között művelt földek húzódnak, közelükben láthatjuk a Furugy-halmot. Érdemes megtekinteni a 2008-ban felavatott történelmi emlékparkot, mely a tizenhárom aradi vértanúnak állít emléket. Furugytól az ármentes jégkorszaki hordalékhát és az egykori ártér peremén halad utunk, melyet jobb kéz felől Békésszentandrásiig a Szarvas-Békésszentandrási-holtág kísér. Szarvasra a 44-es főút mellett, a Körös-völgyi kerékpárúton jutunk vissza.

V. Útvonal

kb. 36 km

Körös-völgyi Látogatóközpont – Szarvasi Arborétum – Mezőtúri komp – Peresi Tájháza – Körös-völgyi Látogatóközpont (36 km – 4 óra)

Az Arborétum után hamarosan elérjük az árvízvédelmi töltést, s a komppal átkelünk a Hármaskörös túloldalára. (A komp menetrendjéről érdemes előzetesen tájékozódni!) Ezután a töltésen jobbra fordulunk, majd 3 km megtétele után keresztezzük a Szarvas Mezőtúrral összekötő vasútvonalat. A vasúti átjáró után a hullámtéren a Halásztelki kubikgödör-rendszert látjuk. A mentett oldalon egymás után sorjázunk a holtágak. Rövidesen megérkezünk a Hortobágy-Berettyó torkolatához. Itt található az ún. árvízkapu, melynek hatalmas vízzáró fakapuit érdemes megnézni. Átjutva a Hortobágy-Berettyón elérkezünk kirándulásunk legtávolabbi pontjához, a Peresi-holtág tövében található Peresi Tájházhhoz, ahol közelebről is megismerhető a Körös-vidék gazdag élővilága, az 1902-ben épült gépházban pedig eredetiben csodálhatjuk meg a gőzgépeket és szivattyúkat. (A kiállítást a gátőr tudja megmutatni, de előzetesen érdemes a 66/526-400-as számon érdeklődni.) A kiállítás után, ha kedvünk tartja, egy kicsit szétréteghetünk a gát tövében, a Peres-pusztá megmaradt gyeptöltőin. Innen, kényelmes tekeréssel az eddig bejárt útvonalon jutunk vissza Szarvasra.

Kerékpárkölcsonzés:

Körös-völgyi Látogatóközpont

5540 Szarvas, Anna-liget 1.

Tel.: 66/313-855

+36-30/475-1789

A szilárd burkolattal nem rendelkező utak minősége nagyban függ az időjárástól. Túra előtt érdemes előzetesen tájékozódni.

Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság

5540 Szarvas, Anna-liget 1. • 5541 Szarvas, Pf. 72.

Tel.: 66/313-855, +36-30/303-2589 • Fax: 66/311-658

E-mail: kmnp@kmnp.hu

Honlap: http://kmnp.nemzetipark.gov.hu

A kiadványt a Paulus 2008. Kft. térképének felhasználásával

a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság adja ki.

Felelős kiadó: Tirják László igazgató

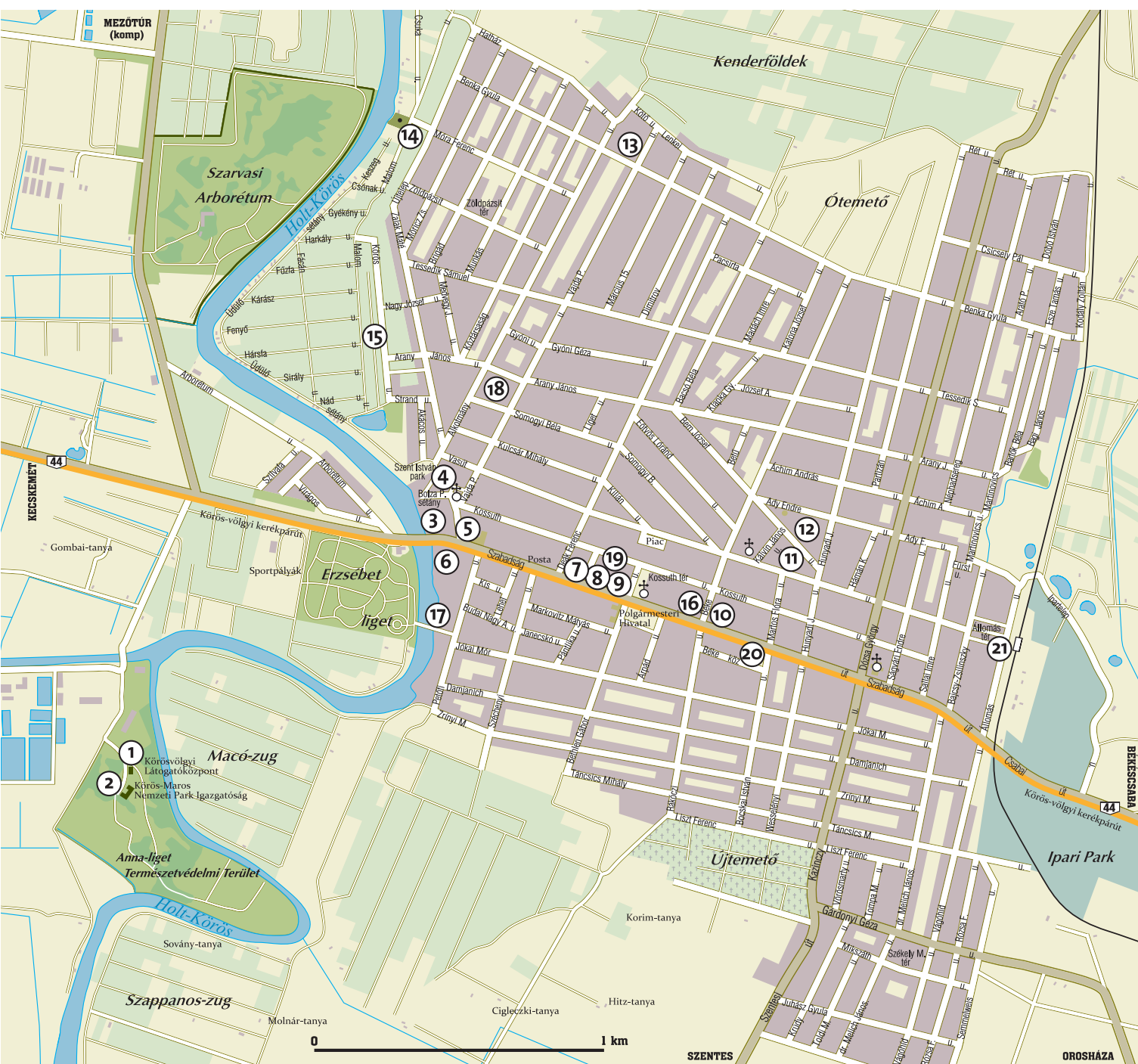
Készítette: Tóth Judit, Tóth Tamás

Fotók: Sallainé Kaposi Judit, Sallai Zoltán, Tóth Judit, Tóth Tamás

Grafika: Aranylénia Bt., Békéscsaba

Nyomdai munkák: JAVIPA Nyomdaipari Kft., Békéscsaba

2012.

LÁTNIVALÓK SZARVASON

1. Körös-völgyi Látogatóközpont
2. Csáky-Bolza kastély
3. Bolza-kastély
4. Evangélikus Ótemplom
5. Tessedik Sámuel Múzeum

6. Tessedik Sámuel szobra
7. Mitrovszky-kastély
8. Tessedik Emléka
9. Árpád Szálló
10. Lengyel-palota
11. Szlovák Tájháza

12. Szárazmalom
13. Tessedik-tanya
14. A Történelmi Magyarország Középe
15. Történelmi Emlékút
16. Vajda Péter Művelődési Ház (Mozi, Tourinform Iroda)

17. Vízi Színház
18. Városi Könyvtár
19. Városi Gyógyfürdő
20. Autóbusz-pályaudvar
21. Vasútállomás

Körös-Maros Nemzeti Park

Kerékpártúrák Szarvas környékén

